

brænder osv., der havde en Mølle til eget Huusbrug, vilde benytte sig deraf til at male til sin Bedrift, vilde han ikke faae sine Fabricata saa godt tilvirke, naar han i Smug skulde liste sig dertil, som han kunde faae, naar han henførte sit Korn paa de almindelige Møller. En æret Taler, den 5te Landstingsmand for 9de Kreds (Krarium), har gjort opmærksom paa, — jeg veed ikke, om han anvendte sin Bemærkning paa Endringen med Hensyn til Næringsdriften, eller den blot var anvendt paa Formalingen til Kreaturer — han gjorde opmærksom paa, at det ikke havde vist sig at være skadeligt, at Sædegaardseierne have havt denne Tilladelse, efterdi de i Reglen slet ikke have benyttet den mere; men, dersom denne Bemærkning var ytret med Hensyn til Næringsdriften, da have jo hidtil ikke Sædegaardseierne i Almindelighed, i alt Fald ikke førend i den senere Tid, kunnet have Leilighed til at søge at benytte sliq Næringsdrift.

Den ærede Vicepræsident har gjort opmærksom paa, at Endringsforslaget vilde affede komme flere Ulemper; jeg indrømmer, at det virkelig i mange Henseender gjør en Indskrænkning i den almindelige Frihed, som kunde være uønskelig og hensigtsmæssig, og jeg skal tilføie, at, hvis Sagen stillede sig saaledes, at man i dette Dødblik kunde give almindelig Næringsfrihed, skulde Ingen være villigere til at stemme derfor end jeg. Men skal, som sagt, Møllerne virkelig nyde Godt af de Lempeller, Udvalget har været enig i at tilstaae dem, da er det nødvendigt, at de dog idetmindste beholde den Rettighed, Endringen tilfigter at conservere for dem i det Tidrum, hvori deres Rettigheder forøvrigt skulle bestaae. Naar den ærede Taler har anført et Exempel paa, at der var indløbet Ordre paa Skibsbrød, og at saadan Ordre ikke kunde udføres, fordi der ikke kunde faaes Meel, maa jeg bemærke, at, naar dette i Reglen var Tilfældet, saa vilde der være Mølletrang, og da kunde vistnok en Entrepreneur, som vilde anlægge en Mølle, erholde Bevilling dertil; derhen har ogsaa den høitærede Minister idag ytret sig. Da den ærede 1ste Landstingsmand for 5te Kreds (Stampe) endnu bestandig har Tvivl

om, hvornid hans Udtalelse kunde have Indflydelse paa § 2, vil jeg troe, at Udvalget i det Hele vil tage denne Sag under nærmere Overveielse, for muligen at faae Paragraphen affattet tydeligere; idetmindste vil jeg ikke gaae ind paa den, hvis den ikke bliver aldeles klar.

Ordføreren: Det ærede Thing vil erindre, at Grunden til, at Udvalget har foreslaaet, at der skulde tilføies i første Affnit af Paragraphen „i Forbindelse med“, saa at det kommer til at hedde: Enhver Eier af en Meelmølle skal det være tilladt, i Forbindelse med sit Meelværk o. s. v., har været, at man derved vilde tilkjendegive, at det ikke skulde være nødvendigt, at den nye Kraft var anbragt inde i selve Møllen. Jeg erkjender, som jeg ogsaa før tillod mig at anføre, at det ikke er ganske heldigt at sætte der „i Forbindelse med“ og saa tilføie „at forbinde“; men jeg troer, at man ogsaa let kan komme ud af denne Vanskelighed, ved at lade det staae, som det staaer i Udkastets § 9, og sætte „ved“ istedet for „i“; der er vel foreslaaet af flere ærede Herrer at sætte „med“, men jeg troer, ikke, at det er saa heldigt, at sætte to Gange „med“, det er vistnok bedre at sætte: „Enhver Mølleeier skal det være tilladt ved sit Meelværk o. s. v.“ Jeg troer ikke, at § 2, naar den affattes saaledes, som Udvalget har tilladt sig at foreslaae, derved skulde udelukke Ret til at male til Kreatursøde; jeg troer, at Ordet „Huusholdning“ meget vel forstaaes, og i flere Betydninger tages i denne udvidede Forstand. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, som Alle vide, bruger man Ordet „Landhuusholdningselskab“, og der troer jeg, at Huusholdning bruges i lige saa vid Betydning; det omfatter ikke blot, hvad der bruges i Huset, men ogsaa hele Avlsbruget, Kreaturer o. s. v. Jeg troer saaledes, at man meget vel kan blive staaende ved det, der staaer i Paragraphen: „til Brug i egen Huusholdning“. Det er meget vanskeligt, naar man ikke vil omskrive Paragraphen med mange Ord, at vælge noget hensigtsmæssigere Udtryk. Man kunde maaskee sige „til eget Huusbrug“; men, hvis man vil bruge det, kunde det ogsaa være tvivlsomt, om deri ikke var indbefattet andre